

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ**

Спеціальність: **С4 «Психологія»**

Освітньо-професійна програма: **Клінічна психологія**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Форма здобуття освіти: **очна**

Рік навчання: **2**

Семестр(и): **4 (весняний)**

Тип освітнього компонента: **обов'язковий**

Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, консультації**

Підсумковий контроль: **диф. залік**

Пререквізити: **загальна психологія,
психологія особистості, вікова
психологія**

Кафедра/підрозділ: **кафедра української мови, психології та педагогіки**, пр. Науки, 4, корпус А, 5 поверх

Керівник освітнього компонента: **Чернова Валерія Костянтинівна**
email: vk.chernova@knmu.edu.ua

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Курс «Педагогічна психологія» спрямований на формування у здобувачів цілісного уявлення про психологічні закономірності навчання, виховання та розвитку особистості у процесі педагогічної взаємодії. Дисципліна поєднує теоретичні засади психології навчання і виховання з практичними аспектами організації освітнього процесу, забезпечує розуміння психолого-педагогічних механізмів засвоєння знань, формування мотивації, розвитку мислення, емоційно-вольової сфери та особистісних якостей здобувачів освіти. Курс сприяє становленню професійної компетентності майбутніх психологів у сфері освіти, формує здатність до ефективної взаємодії між педагогом і учнем, попередження та розв'язання освітніх труднощів.

МЕТА КУРСУ: здобувачі навчатимуться аналізувати психологічні закономірності педагогічного процесу, розуміти механізми навчання, виховання та розвитку особистості, володіти знаннями про психологію педагогічної діяльності й спілкування. Вони зможуть застосовувати отримані знання для оптимізації навчально-виховного процесу, формування позитивного мікроклімату в освітньому середовищі, підтримки мотивації до навчання та професійного саморозвитку.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- знати основні категорії та концепції педагогічної психології, її місце у системі психологічних і педагогічних наук;
- розуміти закономірності навчання, виховання та розвитку особистості, механізми педагогічного впливу й формування мотивації до навчальної діяльності;
- володіти знаннями про психологічні особливості взаємодії між учителем і учнем, стилі педагогічного спілкування, фактори ефективності педагогічної діяльності;
- уміти застосовувати методи психолого-педагогічної діагностики (спостереження, бесіда, анкетування, тестування, аналіз продуктів діяльності) для вивчення особливостей навчання і поведінки учнів;
- використовувати здобуті знання для консультування педагогів, батьків і учнів, профілактики емоційного вигорання педагогів, створення сприятливого освітнього середовища;
- розвивати навички педагогічної рефлексії, емпатії, толерантності, комунікативної компетентності та психологічної підтримки у навчально-виховному процесі.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (24 год.):**

1. Предмет, завдання та методи педагогічної психології.
2. Психологічні основи навчання і виховання.
3. Психологія педагогічної взаємодії.
4. Психологічні особливості діяльності вчителя.
5. Психологія учіння.

6. Мотивація навчальної діяльності.
7. Індивідуальні та вікові особливості учнів у навчально-виховному процесі.
8. Психологія педагогічного оцінювання і контролю.
9. Психологія виховного процесу.
10. Психологічна підтримка і корекція у педагогічній практиці.

Перелік тем практичних занять (36 год.):

1. Предмет, завдання та методи педагогічної психології.
2. Психологічні основи навчання і виховання.
3. Психологія педагогічної взаємодії.
4. Психологічні особливості діяльності вчителя.
5. Психологія учіння.
6. Мотивація навчальної діяльності.
7. Індивідуальні та вікові особливості учнів у навчально-виховному процесі.
8. Психологія педагогічного оцінювання і контролю.
9. Психологія виховного процесу.
10. Психологічна підтримка і корекція у педагогічній практиці.

Перелік тем самостійної роботи студента (60 год.)

1. Предмет, завдання та методи педагогічної психології.
2. Психологічні основи навчання і виховання.
3. Психологія педагогічної взаємодії.
4. Психологічні особливості діяльності вчителя.
5. Психологія учіння.
6. Мотивація навчальної діяльності.
7. Індивідуальні та вікові особливості учнів у навчально-виховному процесі.
8. Психологія педагогічного оцінювання і контролю.
9. Психологія виховного процесу.
10. Психологічна підтримка і корекція у педагогічній практиці.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення знань із вікової психології, отриманих у процесі аудиторного навчання, та формує здатність застосовувати їх у професійній діяльності психолога. Вона допомагає розвивати навички аналізу особливостей психічного розвитку людини на різних етапах онтогенезу, опрацювання емпіричних матеріалів і формулювання висновків, а також сприяє підготовці до практичної роботи з дітьми, підлітками та дорослими з урахуванням їхніх вікових характеристик.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекцію, спостереження, інструктаж, аналіз і самоаналіз навчальної та професійної діяльності, моделювання ситуацій, розв'язання кейсів, підготовку та публічний виступ.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) не передбачені.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за ДЗ становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ДЗ$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Педагогічна психологія: навч.-метод. посібник (для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання) / уклад. Н.Г. Кошелева. Дніпро, ГПМ ДВНЗ ДДПУ, 2024. 175 с.

2. Педагогічна психологія: навч. посіб. / Р. А.Калениченко. – Київ : КНУБА, 2023. – 196 с

Зав. кафедри української мови,
психології та педагогіки

Людмила ФОМІНА